

KARATAY
BELEDİYESİ

KARATAY BELEDİYESİ'NİN
KATKILARIYLA

Merhaba
merhabahaber.com

f /akademiksayfalar

Kurucusu:
Dr. Mehmet Ali UZ

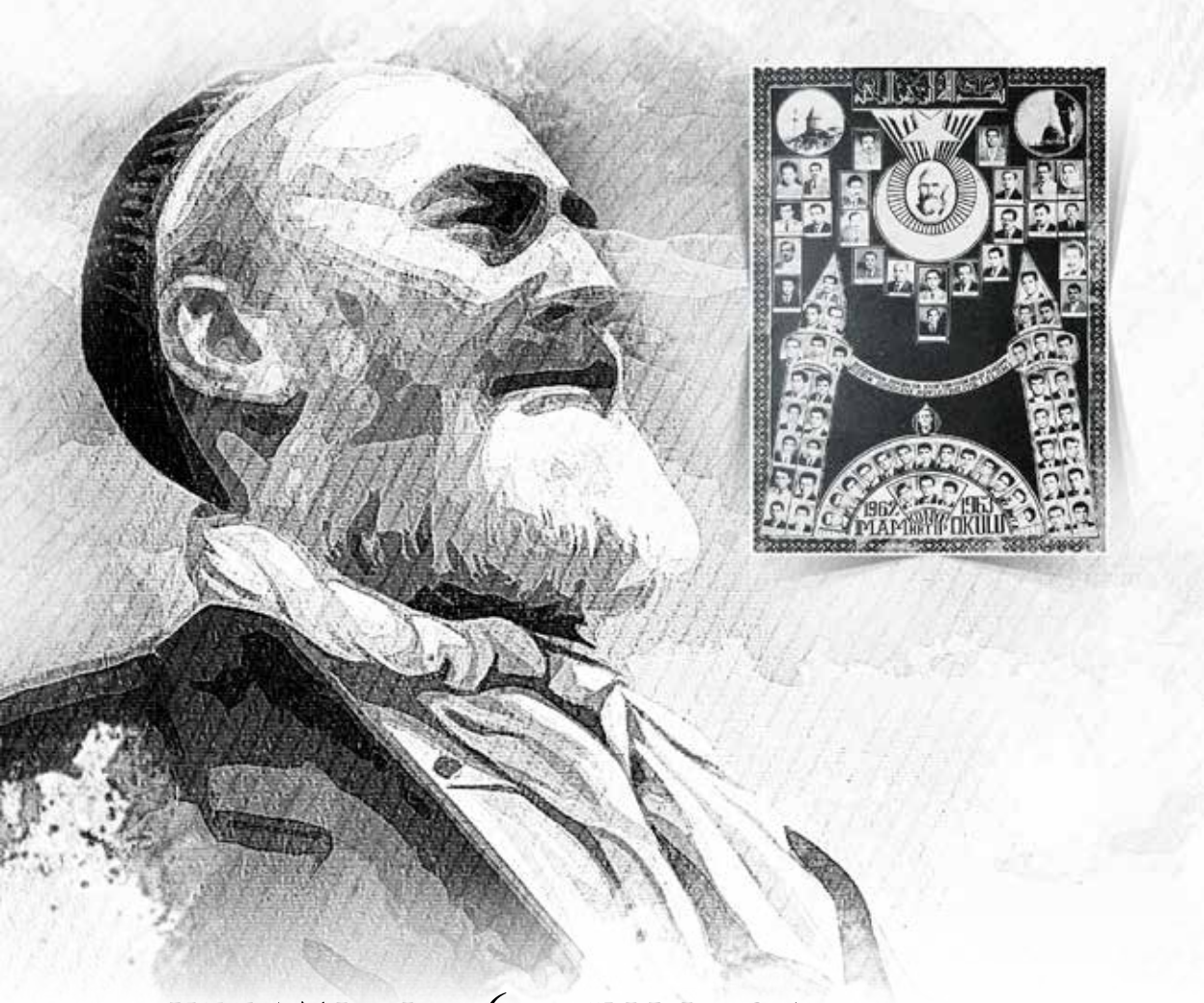
CİLT: 19 • SAYI: 3
5 ŞUBAT 2020 ÇARŞAMBA

KADEMİK

Sayfalar

Hazırlayanlar: **Dr. Mehmet Ali UZ – Serdar CEYLAN**
maluz@merhabagazetesi.com.tr - srceylan@hotmail.com

- VEFATININ 60. YILINDA -

HACI VEYİSZADE

MUSTAFA SABRİ KURUCU HOCA EFENDİ

60'INCI VEFAT YIL DÖNÜMÜNDE...

Bugün Hacı Veyiszade Hocamızın 60'inci vefat yıl dönümü, daha dün gibi yıllar ne çabuk geçiyor. Artık 75 yaşından aşağı olanlar onu tanımıyor. O gerçek bir Hak âşığı, halkın içinde halkla beraber, halk tarafından çok sevilen bir insandı. Son derecede mütevazı idi. Onun diğer bir özelliği de farz ve sünnet namazları dışında çok nafil namaz kılması idi. Geçenler de bir araya geldiğimiz de torunu Hasan Küçükaşçı dedesinin birçok özelliği yanında günde en az 40-50 rekât nafil namaz kıldığını söylemişti. Buna bizde şahidiz. Onun 73 yıllık ömrü öğrenmek, öğretmek, halka hizmet ve ibadetle geçti. Ne kadar imrenilecek bir ömür değil mi? Onu, uzun uzun kerametleriyle anlatmaya gerek yok. Onun her hali bir kerametti. O birde sabır timsali idi. Sırtındaki bir çibanın uyuşturulmadan ameliyatı sırasında hiç sesini çıkarmaması doktorları bile hayrete düşürmüştü.

Uzatmadan birkaç olayla Hocamızı anlatmaya çalışacağım. Herkesin dedikodusu yapıldığı gibi onu da çekiştirenler olmuştur. Birileri onun için: “Hoca namaz da yürüyor, namaz olmuyor” diyenler olmuş. Birileri de bunu getirip Hoca Efendi'ye nakletmiş. Hacı Veyiszade bir gün namaza duracağına dostların-

dan birisine: “Babam bak bakalım Hoca namazda yürüyor demişler. Gerçekten yürüyor muyum?” Namaz bittikten sonra da dostuna: “Namazda ne yaptım?” diye sorunca: “Hocam yürüyorsunuz da, biraz hareket ediyorsunuz” demiş. Hoca bunun üzerine: “Babam ben namazda, Peygamber Efendimiz'in adı anıldığı da bir de misafir geldiğinde kendimi kaybederim” demiş.

Mecnun Leyla'nın aşkından bir gün çöllere düşmüş, çölde ilerlerken namaz kılan bir adamın önünden geçmiş. Adam öfkelenmiş, namazı bozup Mecnun'un arkasından koşmuş ve “Ben Hak âşığı bir dervişim, niye önümden geçtin” deyince Mecnun: “Ben Leyla'nın aşkından çöllere düştüm. Kendimden geçmiş bir halde yürürken seni görmedim. Sen nasıl bir Hak âşığısın ki benim önünden geçtiğimin farkına vardın” demiş. Hacı Veyiszade de namaz kılarken gerçekten kendinden geçirdi. Hoca Efendi bizi imtihan ederken, soruları sorar biz yazarken kendisi de namaza durur, kılabilirdi kadar namaz kıları. Hemen hemen bunu her imtihan sırasında yapardı. Ön sıralarda oturduğum için kaç defa görmüşümdür, gözleri namaz kılarken bir acayip olurdu. İşte Hak âşığı namazını böyle kılar. Namaz gibi onun

Peygamber aşkı da, adı anıldığında kendinden geçmesine sebep olurdu. Misafir geldiğinde kendinden geçmesi de, misafiri gücendirmeden nasıl ağırlarım endişesinden kaynaklanıyordu. Bu da peygamberi bir davranıştı.

1950’li yıllardan itibaren köyden şehre bir akım başlamış, geniş bağ ve bahçeler “kafa parseli” dediğimiz bir şekilde parsellenip satılıyordu. Bunun resmiyet ile hiçbir ilgisi yoktu. Vatandaş da küçük bir ev yapıp buraya oturuyordu. O zamanlar evlerde çeşme yoktu. Herkes su ihtiyacını mahalle çeşmelerinden sağlıyordu. O zamanlar bir hassa kenar mahallelerde çeşme suları ihtiyaca cevap veremiyor, çeşme başlarında uzun kuyruklar oluşuyor, zaman zaman da suların kesildiği oluyordu. Bir gün Hoca Efendi çeşme başındaki bu kuyukları görmüş. Eve gelince çocuklarına, evin küçük bahçesinde ki maydanoz, tere ve soğan gibi ekili şeyleri gösterip: “Hemen bunları kaldırın, Müslümanlar çeşme başlarında su sıkıntısı çekerken biz burada çeşme suyuyla maydanoz, tere ve soğan sulayamayız” demiş. Çocukları kuyu açtırarak meseleyi halletmiş. Bu olayı rahmetli Şükrü Bağrıaçık Hoca’dan dinlemiştim. Ne büyük incelik değil mi?

Onun büyüklüğüne delil bir olay da şudur: Yeğeni Ali Ulvi Kurucu ile son görüşmelerinde Ali Ulvi Bey Hocaya: “Amca bize bir nasihatte bulun da turalım, faydalanırız” deyince Hoca Efendi: “Babam sende bizim bildiklerimizi biliyorsun, sana ne nasihatte bulunacağım” der. Ali Ulvi Bey ısrar edince Hoca Efendi: “Adam olamadım de, adam olamadım

de” demiş. İşte bu tevazuun zirvesidir. Âlime kibir değil tevazu yakışır.

Hoca Efendi: “Cahil olup da cazibe-i dine incizap / Evla değil mi âlim olupda çekmeden azap” beytini sık sık söyler ve beyti: “Cahil ama hata yapmamak için titreyip durur” sözleriyle izah ederdi. Demek ki, hata yapar mıyım diye titreyip duran cahil mütekebbir ve bildiği ile amel etmeyen âlimden daha üstündür.

Yukarıdaki vasıflara bir de Peygamber ahlakını eklersek, onun nasıl bir insan olduğunu anlatmaya yeter sanırım. Hoca Efendi’nin Allah aşkı ve Peygamber muhabbeti karşısın da Fuzûlî’nin:

İlim kesbiyle **pâye-i rif’at**
Arzû-yi muhâl imiş ancak,
Işk imiş ne var âlemde,

İlim bir **kîl ü kâl imiş ancak**

İki beyit’in de ne güzel anlatıyor değil mi?

60’uncu vefat yıl dönümün de Hocamızı rahmet ve minnetle anıyor onu ne kadar özlediğimizi ifade etmek istiyorum. Şimdi keşke ondan daha çok istifade edebilseydik diye hayıflanıyorum.

Selam ve dua ile...

Bir temel atma töreninde

DEDEM VE AİLESİ

Anadolu'nun fetih ve iskânında önemli rol oynayan Oğuz boy-larından Kayı'ya mensup olan ailenin Konya'ya ne zaman yerleştiği bilinmemektedir. Kayı boyunun XVI. yüzyılda henüz göçebeliği tam olarak bırakmayan önemli bir kısmının Konya ve çevresinde yoğunlaşmış olması ailenin XVI. yüzyıldan önce İç Anadolu'ya geldiğini göstermektedir. Sedirler Orta Mescit Mahallesi'ne yerleştirilen ailenin oturduğu sokak daha sonra Kayılı adını alır. Sedirler Mezarlığı'nın aileden mülhem olarak bugün Kağnıcı olarak bilinen bölümüne eskiden Karavelioğlu veya Kayılıoğlu denilirdi. Gazi Karaveli'nin torunu Hüseyin'in dışında aile bir nesil sonra Üçler Mezarlığı'na defnedilmeye başlar. Ailenin en erken bilinen atası Gazi Kara Veli'dir. Uzun süre Rusya'da esir kalan ve XVIII. yüzyılın ilk yarısındaki Osmanlı-Rus savaşlarına katılmış olması kuvvetle muhtemel olan Kara Veli Efendi'nin yüzündeki şarapnel parçası katıldığı savaşın hatırası idi.

Ailenin Konya'ya yerleşmesinden itibaren Sedirler'i kışlak, Şatır'ı da yaylak olarak kullandığı bilinmektedir. İlk zamanlarda at yetiştirilen ahırların mevcut olduğu bir menzil olan Şatır, bir süre sonra sürekli ikamet merkezi hâline gelmişse de, XVII. yüzyılın sonlarına doğru halkının tamamının Selanik'e yerleştirilmesi üzerine yeniden yaylak olarak kullanılmaya başlanmıştır. Gazi Kara Veli Efendi'nin esaretten kurtulup Konya'ya gelmesinden sonra Şatır'da daha çok kalması üzerine burada sürekli ikamet yeniden başlamıştır.

Sakyatanlı Yeğen Ali ve ailesinin yanında bu köyden çeşitli ailelerin Şa-

tır'a yerleşmeleriyle, Konya'nın en eski yaylaklarından olan Sakyatan ile Şatır arasında akrabalık ilişkileri başladı. Zaman zaman iki köy halkı arasında rekabet ve çekişmeler oluyorsa da, meydana gelen akrabalık ve dostluk Konya'da da sürdü. Yedi kız kardeşi olan Gazi Kara Veli Efendi'nin Mustafa, İsmail ve vefatından sonra doğduğu için kendi adını alan Veli adlı üç oğlu vardı. Veli Efendi'nin Mehmet, Ali ve Hasan olmak üzere üç çocuğu oldu ve soyu onlardan devam etti.

Mustafa ile İsmail bir süre Konya'daki Adliye Medresesine devam ettikten sonra birlikte İstanbul'a askere gittiler. Selimiye Kışlası'nda yirmi yıl süren askerliklerinin on yedinci senesinde Mustafa kendisine tevcih edilen çavuşluk rütbesini nadir görüştükları kardeşine verilmesini sağladı. İsmail burada askerliğinde önceden bildiği at yetiştiriciliği konusunda daha da uzmanlaştı. İki kardeş Konya'ya döndükten sonra aile Şatır'da daha çok ikamet etmeye başladı. İsmail Efendi ile oğlu Hüseyin ve torunu bu mesleği devam ettirdi. Cumhuriyet'in ilk yıllarında Ali Efendi'nin hem Konya hem de Şatır'da at yetiştirme konusundaki uzmanlığı meşhurdu.

Mustafa Efendi askerden döndükten sonra daha çok Şatır'da çiftçilik işlerine ağırlık vermekle birlikte Konya'yla ilişkisini sürdürdü ve bir süre Adliye Medresesine devam etti. Bu esnada Adliye Medresesinin köşesinde bir barakada kundura tamirciliği yapan Nakşibendi tarikatına mensup Hz. Peygamber'in soyundan gelen Bağdatlı Abdülkerim Efendi'ye intisap etti. Daha sonra genç yaştaki dul annesini şeyhiyle evlendirdi. Seyit

Mehmet, Ayşe ve Saliha adlı üç çocuğu olan Abdülkerim Efendi'nin katılmasıyla aile Konya dışına açıldı. Seyitlerden olan Abdülkerim Efendi'nin aileye katılması ailede var olan ilimle uğraşma damarının daha da gelişmesine sebep oldu. Halime Hanım'la evlenen Seyit Mehmet Efendi'nin Fadimana, Anakız ve İbrahim adlı üç çocuğu oldu. Halime Hanım'ın vefatından sonra Meryem Hanım'la evlenen Seyit Mehmet Efendi'nin Kerim, Dudu ve Halime adlı üç çocuğu daha dünyaya geldi.

Şatır'a ilk camiyi yaptıran Hacı Mustafa Ağa'nın Fadimana Hanım'la evliğinden Hatice ve Fatma olmak üzere iki kızı ile Veyis ve Mehmet adında iki oğlu oldu. Eşi vefat eden Hacı Mustafa Ağa, Fadime Hanım'la evlendi ve bundan da Hediye adlı bir kızı daha dünyaya geldi. Veyis ve Mehmet efendiler Konya'ya okumaya giderek birlikte hafız oldular. Daha sonra iki kardeşten Hafız Mehmet Efendi köydeki işleri sürdürdü ve Şatır'daki caminin imam ve hatipliğini üstlendi. Sedirler'deki ev Mehmet Efendi'de kalırken, Veyis Efendi, Türbeönü'nden aldığı eve taşındı. Bu arada Sedirler'deki tarlaların tamamı Veyis Efendi'ye geçerken, Şatır'daki tarlaların önemli bir kısmı Mehmet Efendi'nin oldu. Sedirler'deki bu ev 1970 yılına kadar ailede kalırken, Türbeönü'ndeki ev Veyis Efendi'nin çocukları ve torunları tarafından kullanıldı. Mehmet Efendi Şatır'da daha fazla kalırken, Veyis Efendi de harman zamanı köye gelerek tarlasındaki ekini kaldırırdı. 21 Haziran 1934'te Soyadı Kanunu çıkınca Veyis Efendi "Kurucu", Mehmet Efendi "Koruyucu" tabirlerini soyadı olarak aldılar. Hacı Mehmet Efendi'nin Ahmet, Ali ve Mustafa adlı üç oğlu dünyaya geldi. Bunlardan İslah-ı Medaris mezunu olan Ali Efendi askerliğini polis olarak yaptığı için bu lakabı aldı; ancak askerden sonra bu görevi sürdürmedi ve Konya'da bir süre muallimlik yaptı. Amcası Veyis Efendi'nin kızı Rahime

Hanım'la evlenen Hacı Mustafa Ağa'nın Mehmet adlı bir oğlu, Yaşar, Fadimana ve Havva olmak üzere üç kızı dünyaya geldi. Bir kamu kuruluşundan emekli olan Mehmet Koruyucu hâlen aileden hem Şatır hem de Konya'da yaşayan tek kimsedir.

Hacı Veyis Efendi önce Şatırlı Fadime Hanım'la evlendiyse de uzun süre çocukları olmayınca eşinin de rızasını alarak akrabalarından Kerim Efendi'nin kızı Fadimana ile ikinci evliliğini yaptı. Hacı Veyis Efendi'nin bu evlilikten Mustafa ve İbrahim adında iki oğlu, Fatıma, Hatice ve Rahime adında üç kızı dünyaya geldi. Bunlardan Hatice ve Rahime Kız Muallim Mektebi (bk. darümuallimat) mezunu olup Cumhuriyetten sonra Fatıma'yla birlikte Konya'da din hayatıyla ilgili hizmetlerin devamında öncü rol üstlendiler. Bugün Konya'da elli yaşın üzerindeki hanımların tamamına yakını Hacı Veyis Efendi'nin üç kızından *Kur'an-ı Kerim* okumayı ve ilmihal bilgilerini öğrenmişlerdir. Büyük kızı Hatice (Hacce Hoca) muallimlik diplomasını Cumhuriyet Döneminde kullandı ve Konya'nın ilk resmî kadın vaizi ve *Kur'an-ı Kerim* öğreticisi oldu. Tahtatepen'de halk arasında Telli Mescit olarak bilinen Sungur Mesci-

di'nde hanımlara *Kur'an-ı Kerim* okutmuş ve temel slam bilgileri vermiştir. 1981 yılında vefat eden Hatice Hoca, *Kur'an-ı Kerim* öğretmede mahirdi ve çok sayıda hanım hafız yetiştirdi. Hacı Veyis Efendi, kızlarından Fatıma'yı Cumhuriyet'in ilk yıllarında muallimlik yapan, emekli olduktan sonra da ticarete atılan Mehmet Kamil Küçükaşçı ile evlendirdi. Bu evlilikten Ahmet Rağıp ve Burhanettin ile annesinin faaliyet ve hizmetlerini sürdüren Hafize Hoca dünyaya geldi. Hacı Veyis Efendi'nin ilk eşi Fadime Hanım İbrahim Efendi ile birlikte Medine'ye mücavir oldu ve burada vefat ederek Cennetülbaki Kabristanı'na defnedildi.

Hacı Veyis Efendi'nin çocuklarından Mustafa Sabri Efendi'nin Mehmet ve İdris Veyis adında iki oğlu; Halime, Sakine, Fatıma ve Sare adında dört kızı dünyaya geldi. Hacı Mehmet Kurucu Hocaefendi'nin Kübra, Zehra ve Selma adlı üç kızı oldu. Hacı İdris Veyis Efendi'nin ise Mustafa Sabri adlı bir oğlu; Emine, Nefise ve Fatma adlı üç kızı dünyaya geldi. Hacı Veyiszade'nin kızlarından Halime Hanım'ın Hasan Kutsi ve Ahmet Ziya adlı iki oğlu; Sakine Hanım'ın Kasım, Mustafa ve Ahmet Ziya adlı üç oğlu; Fatıma Hanım'ın Sevinç ve Ayşe adlı iki kızı ve Sare Hanım'ın ise Meryem

ve Nesibe adlı iki kızı vardır. Hacı Veyiszade İbrahim Efendi'nin ise Ali Ulvi (Kurucu), Muhammed Nuri ve Ahmet Ziya adlı üç oğlu vardır. Ali Ulvi Bey'in İbrahim ve Mustafa adlı iki oğlu ve Sare adlı bir kızı; Ahmet Ziya Bey'in ise Sami adlı bir oğlu ile Sena adlı bir kızı vardır.

XX. yüzyılın ilk yarısından itibaren Konya'nın manevi dünyasını besleyen kültürel damarın devamlılığı ve geçmişle olan bağın kopmamasına çaba göstererek günlük hayatın içerisinde dinin ve geleneksel kültürün yer almasının mücadelesini veren aileden bugün ilim hayatı içerisinde kalanlar arasında İbrahim Efendi'nin oğlu Ahmet Ziya Bey Hacı Veyiszade Hacı İbrahim Efendi Bey, Ali Ulvi Bey'in oğlu Prof. Dr. İbrahim Bey, Hacı Veyiszade Mustafa Efendi'nin kızlarından Sakine Hanım'ın oğullarından Prof. Dr. Mustafa Fayda ve Ahmet Fayda. Halime Hanım'ın torunu Prof. Dr. Mustafa Sabri Küçükaşçı ve Hacı Veyis Efendi'nin kızı Rahime Hanım'ın torunlarından Prof. Dr. Hüseyin Kara ile Mustafa Koruyucu sayılabilir.

Kaynakça

Mustafa Sabri Küçükaşçı, "Hacı Veyiszade Ailesi", *Konya Ansiklopedisi*, 4, Konya 2012, s. 95-97.

İmam Hatip Okulu'nun açılışında

Bir Öğretmen olarak HACI VEYİSZADE MUSTAFA EFENDİ

Ahmet
ÇELİK

Sahip olduğu her şeyi Allah yolunda cömertçe harcayan insanlara “vakıf insan” denir. Vakıf insanların en zirvesinde peygamberler ve onların eğitiminde olgunluğa ulaşan kâmil insanlar bulunur. Bu kâmil insanlar kalplerindeki imanı ve onun verdiği aşk ve heyecanı dünyanın dört bir tarafına taşırlar. Hacı Veyiszade Mustafa Efendi de bu tip kâmil insanlardan birisidir.

Hacı Veyiszade Mustafa Efendi, 1305/1889’da Konya’da doğdu. İlk eğitimini Konya âlimlerinden babası Hacı Veyis Efendi’den aldı. Sedirler Sıbyan Okulunda okudu. Bekir Efendi’de hafızlığını tamamladı. Babası Hacı Veyis Efendi’den ilmi icazet aldı. Ovaloğlu Medresesinde devrin uleması huzurunda imtihan vererek müderris oldu.

Nakşi Halidi tarikatı şeyhi Muhammed Bahaeddin Efendi’ye intisap etti. Ayrıca Bekir Sami Paşa Medresesine devam ederek Ahmet Ziya Efendi’den ilim tahsil etti. Mezuniyetten sonra Konya İslah-ı Medaris’te bir müddet öğretmenlik yaptı. Bu medrese 1917’de kapatıldıktan sonra Konya Darulhilefe Medresesinde derslere girdi.

Hacı Veyiszade Mustafa Efendi, kendisi hayat hikâyesi, ilmi tahsili ve görevlerini şöyle anlatmaktadır:

“Daileri ismim Mustafa, mahlasım Sabri’dir.

Pederim Konya ulemasından Hacı Uveys Şükrü’dür. Maruf ve meşhur bir sülaleye intisabım yoktur. Mezhebim ise Sünni ve Hanefi’dir.

Konya’nın Durak Fakih Mahallesinde 54 numaralı hanede 1305/1889

tarihinde tevellüt etmişim (doğdum).

Sadırlar’da Orta Mescit Mahallesinde kain (mevcut) gayri resmi ibtidaiye (ilkokulu) mektebine 1315/1899’da duhul (girerek) ve üç sene zarfında Kur’an-ı Kerim ve hıfzı ikmal (hafızlığı tamamlayarak) ile 1318/1902 tarihinde Konya’da “Hacı Adil Efendi Dairesi” demekle maruf medresede tahsile ibtida olundu (başladım).

15 Rebiulevvel 1320/22 Haziran 1902-10 Şubat 1327/23 Şubat 1912 tarihinde pederim Hoca Hacı Üveys Şükrü Efendi’den icazet (diploma) aldım.

Başka şahadetnamem ve resmi bir memuriyetim yoktur. Neşir olunmuş bir eserim yok. Arapça, Türkçe tekelüm (konuşur) eder ve kitabet ederim (yazarım).

Ahiren (son olarak) Konya’da vaki (bulunan) Sultan Selim Camii şerifinde 19 Kânunuevvel 1338/19 Aralık 1922 de muhaddislik tevcih ve tevcihi mezkûrun mülga Şurayı Evkafca kabul ve mülga Evkaf Vekâlet (Vakıflar Bakanlığı)’nin 26 Rebiulevvel 1342/7 Kasım 1923-5 Kânunuevvel 1339/5 Aralık 1923, 1194/26 emri mucibince (gereği) devam olundu.

Sonra mülga Umur-u Şer’iye ve Evkaf Vekâleti (Diyamet ve Vakıflar Bakanlığı) tarafından 1 Mart 1339/1923 da (Konya) Medreseyi İlmîyeye nahv-i Arabi muallimi (öğretmeni) tayin ve beş lira maaş-ı asli ile tazviz edildim (görevlendirildim).

Bilahare (daha sonra) Diyanet Riyasetinin (Başkanlığının) 12 Mayıs 1340/1924 ve 448/495 numaralı emri üzerine muallimlik (öğretmen-

lik vazifemle kalb edildi (değiştirildi).

Şimdi her iki vazifeye berdevam eyliyorum (birlikte devam ediyorum). Mezkûr iki vazifeden başka resmi vazifem olamadığı ma'ruzdur.”

Hacı Veyiszade Mustafa Efendi, 1924'te medreselerin kapatılmasından sonra 1925'te Piri Mehmet Paşa ve 1950'de Aziziye Camii imamlığına atandı. Türkiye'de din eğitiminin yasaklandığı dönemde gizlice dini ilimleri öğretmeye devam etti. 1951'de açılan Konya İmam Hatip Okulunda Arapça, fıkıh, hadis ve tefsir dersleri okuttu. Diğer taraftan Kur'an Kursları, İmam Hatip Okulu ve Yüksek İslam Enstitüsü binaları, öğrenci yurtları ve Konya Devlet Hastanesi'nin yaptırılması gibi birçok alanda hizmet verdi. 5 Şubat 1960'da Konya'da vefat etti. Üçler Mezarlığında medfundur.

Hacı Veyiszade Mustafa Efendi emsaline nispetle Arapçayı çok rahat konuşurdu. Daha çok nakli ilimlerle meşgul olmuş, vaaz ve sohbetlerinde çoğunlukla ibadetleri konu edinir öğretir ve teşvik ederdi.

Hafızasında çok şeyler vardı. Ama bunların başında sevgili peygamberimizin ve ashabının hayatı bulunurdu. Onları anlatırken uzun yıllar kendileriyle beraber yaşamış zannederdiniz.

Sağlam bir hafız olduğundan hatimde kendi okuyacağı cüzleri bitirir, ondan sonra da diğer kişilere: “Babam, sen iki sayfa daha oku, üçüncü sayfanın başını bana söyle.” der ezberle okumaya devam ederdi.

Herkesin dert babasıydı. Borcu, derdi, hastası, problemi olanlar, kuraklık çekenler, ihtilafa düşenler ona gelirlerdi. Hepsinin derdine çare olmak, çare bulmak için çırpınır dururdu.

O gerçek bir öğretmen idi. Öğrencilerine verdiği imanla her bakımdan hayırlı nesiller yetiştirmeye çalışırdı. Fırsat buldukça kitap okur, derslere hazırlıklı gelir, öğrendiklerini öğrenciye aktarır, bazen takrir, bazen de soru cevap tarzında dersini işlerdi.

Hacı Veyiszade Mustafa Efendi, İmam Hatip Okulunda öğretmen iken teneffüs zili çalınca, hizmetli odasına gider orada nafilie namaza kılardı. Bazen sınıfta imtihan yaparken bile secadeyi getirip yere sererek nafilie namaz kıldığı olurdu. O, öğrencilerine güvenir, onların kopya çekmeyeceğine inanırdı. Onun bu iyi niyetini kötüye kullanıp kopya çekmek isteyen öğrencilerini namaza ara verdiğinde isimlerini söyleyerek “Kopya çekme babam. Onun sana bir faydası yok, ona evvel bakacaktın” der, tekrar na-

İmam Hatip Okulu'nda bir toplantı sırasında

mazına devam ederdi.

Derse başlamadan önce öğrencilere koro halinde besmele ve hamdele okuturdu. Arkasından ya cennetlik on sahabe ya da Hz. Peygamberin hanımlarının isimlerini hatırlatırdı.

Bir derste Nuru'l-izah isimli fıkıh kitabından içine fare düşmüş kuyuların temizlenmesi bahsini okurken birkaç milletvekili, Konya Valisi ve daha başka önemli kişiler hocanın dersine gelmişler. Hoca konuyu hiç değiştirmeden devam etmiş. Hatta "Sahtekâr fare başka gidecek yer bulamamış gibi girmiş de kuyuya düşmüş." gibi latifeli bir sunum içinde konuyu anlatmaya devam etmiştir. Dersi izleyen heyet dersi beğenmiş çok memnun olarak oradan ayrılmıştır.

Hacı Veyiszade, derslerini hiç akatmaz hasta olduğu zamanlarda bile okula mutlaka gelirdi. O okul kapısından göründümü öğrenciler arasında "Hoca Efendi geliyor!" diye bir ses yayılır, futbol oyunu durur, herkes onun geçmesini saygıyla beklerdi. Hacı Veyiszade öğrencilere selam verir, okul binasına girerdi.

O İmam Hatip Okulu'nun daima ilim ve irfan kurumu olarak yücelmesi için onca yaşına rağmen bıkmadan,

yorulmadan çalışırdı. İmam Hatip Okulunda öylesine bir ahenk kurmuştu ki okula geldiği zaman herkesin yüzü güler, ruhu ferahlardı.

Derslerde önceki dersi tekrar eder, derste anlattığını öğrencilere sorar, öğrenci iki-üç saniyede cevabı hızlıca vermez ise kendisi çabucak cevap verir ve dersine devam ederdi.

Sınıflara girdiği zaman, öğrenciler selam için ayağa kalkar, selamlaşmadan sonra otururlar ve hemen onunla birlikte "Elhamdü lillahi rabbi'l-alemin, Ekmele'l-hamdi ala külli hal. ve's-selatü ve's-selamü'l-etmemmani'l-ekmelani ala seyyidi'l-mürselin ve imami'l-müttakin"i okur, daha sonra takip edilen kitaplardan bir miktar okur ve açıklamalar yapardı.

O, temel kaynak eserleri okur, okuduklarını da unutmazdı. Öğrencilerine sahih İslami eserlerle tanıştırdı. Hacı Veyiszade derslerde (ve bazen ders dışında kendi evinde) Tefsir dersinde Celâleddin el-Mahalli ve Celâleddin es-Süyûtî'nin Celaleyn'i, hadis dersinde Zebidi'nin Tecrid-i sarihini, Akaid dersinde İbrâhim el-Lekâni'nin Cevheretü't-tevhid'ini, fıkıh dersinde ise Şurunbulali'nin Nuru'l-izahı'nı okuturdu. Tefsir dersinde Celaleyn Tefsiri'nden küçük sureler okutur izah ederdi. Öğrencilere isimleri ile hitap ederler onun birkaç satır kitaptan metin okumasını arzu ederlerdi. Açıklamalar yapar ve öğrenciler bu açıklamaları defterlerine not ederlerdi.

Onun dersini takip edecek öğrencinin Arap dilini ve okuttuğu tefsir hadis fıkıh gibi ilim dalını iyi bilmesi gerekirdi. İleri seviyedeki zeki öğrenciye hitap edercesine anlatırdı. Kendisine has Konya konuşması ile dersini verirdi. Soru soracakların teneffüste yanına gelmesini isterdi.

Derste dalıp giden öğrencilerine: "Allah'ın huzurunda bulunuyorsunuz, meleklerin kanatlarında oturuyorsunuz. Ders Allah'ın sofrasıdır. Allah'ın sofrasını terk etme." der ya da "Rabbimin cennetini bırakıp da nereye gidi-

yorsun” diye uyarırdı. Bazen de öğrencileri içinden geçen şeylerle ikaz eder bu duruma şaşırın öğrencilerine: “Siz ders dışı malayani (gereksiz) şeyleri düşündüğünüz zaman, gözünüzün nuru gider, ne düşündüğünüzü ondan anlarım” derdi.

Unutmayan bir zekâsı vardı. Diğer kültür hocalarından, meslek dersi hocalarından hepsinden önce öğrencilerin isimlerini öğrenirdi. İsimler Türkçe ise mesela: Durmuş’a “Sabit” derdi. Onun soyadı Pınarcık idi ona da “Uyeyne” derdi.

Vaaz ve konuşmalarında sık sık “İlimden ziyade efdal (üstün, faziletli) ibadet yoktur” derdi. Öğrencileri ile yakından ilgilenir, onların derslerine iyi çalışarak büyük adam olmalarını isterdi. Ders konusunda taviz vermez, öğrencilerine nafil ibadetlerle uğraşmalarına yerine ders çalışması gerektiğini söylerdi. Bir defasında kendisine nafil namazlarla ilgili bir şeyler sormaya çalışan bir öğrencisine: “Baban kılsın, sen nafil ile uğraşma, dersine çalış. Sen ders çalışma farzı dururken nafilyle uğraşamazsın” demıştır.

Bir defasında dersine giren öğrenciler Lâdikli Ahmet Ağadan Hacı Veyiszade’nin de Hızır’la buluştuğunu duyarlar. Derste ısrarla Hacı Veyiszade’den Hızır’la ilişkisi olup olmadığını sorarlar. Hoca dersin sonunda “Size ne elin Hızır’ından size ne bundan. Siz dersinize bakın. Sizin için mühim olan üstünüze vazife olan derslerinize iyi çalışmaktır. Derslerinize bakın, derslerinize iyi çalışın da bu memleketin Hızırları siz olun. Size lazım olan bu.” deyip sınıftan çıkmıştır.

Ahlaki unsurlara çok dikkat eder ve onları kırmadan, utandırmadan düzeltmeye çalışırdı. Bir defasında girdiği sınıfta öğrencilerinden birini dışarı çıkartıp eline bir miktar para sıkıştırdıktan sonra hamama gidip yıkanmasını istemiştir. Gece ihtilam olduğu için gusül imkânı bulamayan genç önce neye uğradığını şaşırmış

sonra da teşekkür ederek hamama doğru yola çıkmıştır.

Öğrenciler onun keramet sahibi olduğuna inanırlardı. Sağda solda böyle konuşular Hacı Veyiszade’nin kulağına gitmiş olmalı ki dersin birinde: “İstikbalinizi görür gibiyim. Sakın ha hoca keramet gösteriyor falan demeyin. Firasetimle biliyorum. Sağda solda hoca keramet gösteriyor falan demeyin, firasetimle biliyorum “demıştır.

Gece eve dönünce yakınlarından bazı gençlere yazılı kâğıtlarını okutturur, okumaya başlamadan önce kimin kâğıdı olduğunu sorar, öğrenciyi tanırdı. Bazı bölümlerini “orayı bir daha okuyuver bakalım” der ve çok dikkatli not verirdi. Bir saat ilerledikten sonra “yorulduk babam, bir dinleniverelim” der gidip abdest tazeler namaza dururdu. Selam verdikten sonra “oh kuşa döndük elhamdülillah” der ve yine yazılı okumaya devam ederdi. Bir iki saatlik uykudan sonra teheccüd için yeniden abdest alır ve namaza durur, secdelerden uzun süre başını kaldırmazdı. Ömrü boyunca hiçbir sünneti terk etmediği gibi terkedilmesine dahi göz yummaz, terk edenleri görürse latife yollu “Ulen sahtekâr, sünnetin küçüğü büyüğü olmaz niye böyle yaparsın.” diye ikaz ederdi.

Derslerde ve konuşmalarındaki “Rabbim, Allahım, ma’budu zi-şanım” sözü ve söyleyiş tarzı hiç unutulacak cinsten değildi. Rasullullah Efendimizden bahsederken çok zaman “sallallahu aleyhi ve sellem” ve “aleyhisselati vesselami” beraber söylerdi. Hacı Veyiszade Mustafa Efendi “Ben kendimi üç yerde kaybederim” derdi. “Birincisi namazda, ikincisi misafir geldiğinde, üçüncüsü de Peygamber efendimizin ismi anıldığında.”

Herhangi bir ders kitabının sol elle taşınmasına rıza göstermez “mübarek, mukaddes şeyler sağ elle tutulur.” diye uyarırlardı. Talebelere yolda gelip giderken gaffet içinde olmamalarını, sağa sola bakmamalarını ve yol esna-

Bir temel atma merasiminde

sında Fatıha, Ayete'l-kürsi ve Ali İmran surelerinin 16-20 ayetlerini ve İhlas surelerini çokça okumalarını tembih ederdi. Öğrencilerine yüksek bir İslam ahlakı şuuru, ilim ve vazife aşkı, müspet düşünce ve topluluğa hizmet sevgisi telkin ederdi.

Hacı Veyiszade kendi hocalarını da sık sık anar onlara saygıda kusur etmezdi. Bunlardan biri de Ahmet ziya Efendi idi. Hacı Veyiszade'ye çocuğu olup da adını ne koyalım diye soranlara, "Ziyaya ihtiyacımız var. Her eve bir Ziya lazım, Adını Ziya koyuverin" derdi. Sohbetlerinin sonunda hocası Ahmet Ziya Efendinin Kasi-de-i Ziyaiyesi'nden bölümler okurdu.

O tekke ve medrese eğitimini birleştirmiş biri olarak insanların gönül dünyasına hitap ederdi. Yakınları ve dostları kendisinden bir kitap yazmalarını istediğinde "Bir kalpten bin kitap çıkar, fakat bir kitaptan bin kalp çıkmaz" demiştir.

Kendine tevdi edilen görevde başarı olmak için emsalinde pek az rastlanılan bir intibak kabiliyeti vardı. Bunun için her zaman üzerine aldığı vazifelerin daima hakkını vermiştir. Tam bir insan-ı kâmil, büyük İslam âlimi, örnek insan, vazifeşinas, hayırsever ve bir vakıf insanı olan Hacı Veyiszade Mustafa Sabri Efendi'ye Allah'tan rahmet dileriz.

Kaynaklar:

- Ahmet Yorulmaz, Hacı Veyiszade Mustafa Kurucu Efendi'nin Hayatı ve İlmî Kişiliği, Mücadelesi, (NEÜ, SBE Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi), Konya 2018.
- Ali Osman Koçkuzu, Paşadaireisi, Fahrettin Kulu ve Hacı Veyiszade Mustafa Kurucu, Konya 2004.
- Diyanet İşleri Başkanlığı Arşivi, Mustafa Kurucu Özlük Dosyası No:24.0004.
- Hayrettin Karaman, Bir Varmış Bir Yokmuş, Hayyatım ve Hatıralar, İstanbul 2008.
- İsmail Bilgili, Ahmed Ziya Efendi (Hayatı, Şiirleri ve İcazetleri), konya 2017.
- Mahmut Sural, Son Devir Konya Uleması, Yeni Meram, 31 Aralık 1965; 50 Yıl Önceden Bu Yana Her Yönüyle Konya, Yeni Konya, 25 Ekim 1975.
- Mehmet Ali Beştav, Konyalı Hacı Veyiszade Hacı Mustafa Kurucu Hayatı ve Şahsiyeti, Konya 1960.
- Mehmet Ali Uz, Hacı Veyiszade Mustafa Efendi ve Ailesi, Konya 2009.
- Muhammed Büyükkaplan, Hacı Üveyszâde, İslam Şubat 1985.
- Mustafa Fayda, Mustafa Sabri Küçükaşçı, İmam Hatip okulları ve Hacı Veyiszade Ailesi, 100. Yılında İmam Hatip Liseleri Uluslararası Sempozyumu, 23-24 Kasım 2013, Anlamları 2015.
- Mustafa M. Tıglioğlu, Hacıveyzizade Mustafa kurucu (Rh.a), (SÜ İlahiyat Fakültesi, Lisans Tezi), Konya 1983.
- Mustafa Özdamar, Hacıveyzizade, İstanbul 2013.
- Mustafa Sabri Küçükaşçı, Hacıveyzizade Mustafa Sabri Efendi, Konya Ansiklopedisi, c. 4, s.99-102.
- Yeni Konya, Konyalı Hacı Üveyszade Hacı Mustafa Kurucu 7-14 Şubat 1985.
- Yusuf Küçükdağ, Konyalı Üç Müderris, Hacı Veyis ile Oğulları Mustafa ve İbrahim Efendiler, Konya 2018.

60. YIL MÜNASEBETİYLE HACİVEYİSZADE MUSTAFA SABRİ KURUCU HOCA EFENDİ

1956 yılının Eylül ayının son günlerinde İmam-Hatip Okulu birinci sınıfına kaydoldum. Konya'yı da okulu da ilk defa görmüştüm. 1956-57 Eğitim-öğretim yılının açılışında konuşmalardan sonra, rahmetli Haciveyiszade hocamı dua ederken gördüm.

İkinci gün hevesle okula vardığımda Kur'an Kursu'nun önünde ve yan tarafında kalabalık bir öğrenci topluluğuyla karşılaştım. Gayri ihtiyari olarak ben de onların içine daldım, ama hiç kimseyi tanımiyordum. Öğrenciler ikişer, üçerli gruplar oluşturmuş, sohbetler yapıyorlardı. Fakat öğrenciler küçüklü, büyüklü yirmi, yirmi beş yaşlarında koca koca delikanlılar. Takım elbiseleriyle görüyorlardı. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunda okul şapkası vardı. Ayrıca benim gibi ceket, pantolonu yamalı, şapkasız arkadaşlar da az değildi. Bunun yanında kitaplı, defterli ve çantalı öğrencilerin yanında benim gibi elinde bir tek kalemi bile olmayan arkadaşlar da vardı.

Bu tezatlı ortamda sağa-sola bakarken "hoca geliyor" sesi duyuldu. Hemen küçüklü, büyüklü bütün öğrenciler, şu anda bizlerin cenaze taşırken karşılıklı saf bağladığı gibi saf bağlayıverdiler. İster istemez ben de safın içinde buldum kendimi. Bir de baktım Haciveyiszade Hoca Efendi, faytondan indi ve o güzelim yüzüyle "Esselâmü aleyküm" diyerek selam verdiler. Arkasından elini open her öğrenciye, "Hafız ol! Hoca ol! Alim ol! Abid ol!" duasını yaparak okulun giriş kapısına kadar el öpmelerin karşılığında dualar alındı. Okulun giriş kapısındaki platformda, okulun müdürü rahmetli Bekir Elam karşılayarak elini öptü ve yanındaki hocalarla okula girdiler. Hocamın okula gelişlerinde her gün vefatına kadar bu karşılama yapıldı. İlk talebeliğimin Ka-

sım ayında, dayım, köyden bir çift halı getirmiş satmak için. Bizim Bilecik köyünün halıları çok meşhurdu. Çünkü koyun yününden dokunurdu. Bir cumartesi sabah, halıları götürüp, Aziziye camiinin yan tarafına serdik. Ben de dayımın yanında yardım ediyordum. Öğleye kadar halıları satamadık. Ezan okundu, abdest alıp camiye namaz için girdik. Farzı kıldıktan sonra, "son iki rekat sünneti dörde tamamlayalım babam", dediğini işittim. Cemaatin üçte ikisinin, iki rekat sünneti dörde tamamladıklarına şahit oldum.

Duadan sonra cemaatin, hocanın elini öpmek için sıra aldıklarını görünce ben de sıraya girip hocamın elini öpüp duasını almıştım. Bu arada hocamın Aziziye camiinin İmam-Hatibi olduğunu da böylece öğrenmiştim.

Rahmetlikler Fevzi Özçimi, Dişçi Nuri ve Dr. A. Kemal Belviranlı'ların grubu, Kapı Camii'nde bir mevlit okudular. Duasında rahmetli hocam uzunca bir dua yapmışlardı.

Nihayet hocam İmam-Hatip orta sınıf dördüncü sınıfta fıkıh dersimize geldiler. Selamdan sonra kürsüye geçip ellerini açarak dua etti ve derse öyle başladılar. Her derse dua ile başladık. Birinci dönemin sonuna kadar hocamdan fıkıh dersi okuduk.

Şubat tatili içinde bir Cuma günü mübarek ruhunu teslim ederek hakka yürümüştü. Mahşeri bir kalabalık cemaatle kılınan cenaze namazından sonra, lapa lapa karlar yağarken uçler mezarlığındaki kabrine konulmuştu. Cenab-ı Allah rahmet eylesin.

Bir umre yolculuğumuzda Medine-i Münevvere'de rahmetli Ali Ulvi Kurucu hocayı da evinde ziyaret etmiştik. Hasta-

İmam Hatip Okulu ve Yüksek İslam Enstitüsü Talebe Yurtları Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

**Sağdan itibaren (Ayakta): Av. Fikri Simav, İsmail Küçükseleş, Cevat Akkaya,
M. Ali Küçüksakallı, Şükrü Bilecik, Nuri Nurullahoğlu, H. İbrahim Sayar**

Sağdan itibaren (Oturularlar): İsmail Otak, Mehmet Atçeken, Hacı Veyiszade Mustafa Efendi, Bekir Sürücü

neden yeni çıkmış olduğu halde bizleri kabul ettiler. Üç kişiydik. Hal-hatır sorularından sonra Konya'dan geliyoruz deyince daha da çok duygulandı. "Amcamdan hanginiz ders okudu" diye sordular. "Ben okudum" dedim. Ağlayarak, "Rahmetli amcam, o mektebin açılması için ne meşakkatlere katlandı. Amma bugün o mektepten yetişen öğrenciler, ilim ve irfanlarıyla memleketin her tarafına ışık saçacaklar ve böylece amcamın yaptığı çalışmalar yerini bulacak inşallah" demişlerdi.

Hacıveyiszade hocamdan ne önce ve ne de ondan sonra Konya'mıza hayırlı işlerde önderlik yapmış bir kimse gelmemiştir. Bu hayır işlerinin içerisinde biri olarak diyorum ki; "Konya'mızın bugün acilen, hayırlı müesseselerin kurulmasında, Hacıveyiszade hocam gibi halk tarafından sevilen ve hatırı sayılan bir öndere ihtiyacı var."

Hocamız, Konya'mızın maddi ve manevi mimarı olarak kısa hayatı boyunca, Konya'mıza aşağıdaki eserlerin kurulmasında öncülük etmiştir:

- 1- Dispanserlerin açılmasında
- 2- Kur'an Kurslarının yapımında ve

açılışında

3- İmam-Hatip Okulu'nun yapımında, açılışında ve öğretmen olarak bulunmasında

4- Yüksek İslam Enstitüsü'nün temel atma töreninde

5- Devlet hastanesinin yapımında ve açılışında

6- Büyük, küçük herkese selam vermek suretiyle selametin İslam'da olduğunu hatırlatmasında

7- Özel olarak camide öğrenci yetiştirmesinde

8- İslah-ı Medaris-i İslamiye'deki hocalığında

Konyalı hemşehrilerimiz tarafından bir vefa örneği olarak hocam adına yaptırılan camiye hizmet için 2003 yılında "Hacıveyiszade Camii'ni Yaşatma Derneği"ni kurduk. Yıllarca bu dernekle camiye hizmet ettik. Arkasından Allah'ın lütuf ve inayetiyle "Hacıveyiszade İlim ve Kültür Vakfı"ni kurduk. Hocamın açtığı çığırda az da olsa, yavaş yavaş giderken, Sille yolunda Kur'an Kursu'na kavuştuk, arkasından Hocacihan semti Hicaz caddesinde, Hocamızın adına yapılmakta

olan Külliye binamızı inşallah önümüzdeki Ekim (2020) ayında faaliyete geçireceğiz.

“Haciveyizade İlim ve Kültür Vakfı” olarak İslami ilimlere hizmet yolunda yayın ve eğitim faaliyetlerine devam etmekteyiz. Vakfımızın Kur’ân hizmeti çerçevesinde Tecvid ve Kıraat ilimleri ile ilgili bir seri kitap yayımlandı:

Yayınlanan Eserlerimiz Şunlardır:

Kıraat ilminde Kurra Hafız Mithat Aça’nın hazırladığı el-Hâdî fi’l-Kırâati’l-‘aşri’l-kubrâ ve el-Hâdî fi’l-Kırâati’l-‘aşri’s-suğra adlı Arapça eserleri,

Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’ndeki Kur’ân-ı Kerim ve Kıraat hocalarının hazırladığı Kıraat İlmi ve Takrib Usulü, Aşere Kaideleri, Yusuf Efendizade’nin Kıraat İlmindeki Yeri adlı eserleri,

Ayrıca Tecvid ve Kıraat İlmi Terimleri Sözlüğü,

Hâdimî’nin Kur’ân-ı Kerim’i Okuma Adabı ve Faziletleri adlı eserleri,

Postalıcızade Hacı Abdurrahim Efendi’nin Dad Risalesi’

Haciveyizade Camii İmam-Hatibi Mehmet Çaba’nın tahkik etmiş olduğu Füyûzu’l-İtkân fi Vücûhi’l-Kur’ân isimli arapça eserini yayımladık.

Kur’ân hizmeti alanında Hafız Osman Hattî üzere bir Mushaf hazırlanmış olup, baskıya hazırdir.

Yine Kur’ân’ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü adlı eser baskıdadır.

Akaid alanında Seydişehirli Mahmut Esad Efendi’nin Maturidi Akaidi kitabını,

Temel dini bilgiler alanında Muhtasar Dini Bilgiler eserini yayımladık.

Fıkıh alanında ise H. Yunus Apaydın’ın Din ve Fıkıh Yazıları eseri ile Hanefi mezhebi üzerine İmam Ebû Hanife ve Hanefilik ve de Endülüs’te Hanefilik adlı eserleri yayımlandı.

Bu eserlerin bir kısmı vakfımızın eğitim faaliyetlerinde temel ders kitabı olarak kullanılmaktadır.

Vakfımızın ilim faaliyetleri içerisinde

tahkik denilen yazma eser neşri çalışmaları da bulunmaktadır. Vakfımızda “Hacimi Tahkik Merkezi” adında bir birim kurulmuş ve yazma eser neşri alanında faaliyetlerini yürütmektedir. Bu minvalde merkeze bağlı olarak Tahkik İslami İlimler Araştırma ve Neşir Dergisi adında bilimsel akademik uluslararası bir dergi çıkarılmaktadır ve 4. Sayısı yayımlanmıştır.

Haciveyizade İlim ve Kültür Vakfı olarak, Orman Müdürlüğü ile ortaklaşa Meram Dere’de “Haciveyizade Ormanlığı” adına 100.000 adet fidan diktirdik. İkinci olarak Selçuklu Belediyesi ile işbirliği yaparak Beşyüzevler’de “Haciveyizade Ormanlığı” adı altında 5.000 adet Çam fidanı, 750 adet de Dut fidanı diktirdik. Fidanlar on yaşını geçtiler ve yeşerdiler.

Islah-ı Medaris-i İslamiye’nin kapatılmasından 1951 yılına kadar üzüntülü yıllardan sonra aşkla, şevkle dinimize, vatanımıza ve milletimize hizmet edecek imanlı ve ihlaslı gençler yetiştirmek için İmam-Hatip Okulu’nun açılışında nasıl önderlik yaptıysa, bizler de senin talebelerinin olarak, talebelerinin talebesi olarak görevimiz, açtığın bu mukaddes çağrı ayakta tutmak ve daha da ilerilere taşımak için senin adını verdiğimiz külliye de bu konuya gönül vermiş ailelerin erkek çocuklarını Kur’ân-ı Kerim’i en güzel bir şekilde okutacak ve arkasından hafızlığını da tamamladıktan sonra, üzerine Lise’yi de bitirtmek suretiyle İlahiyat Fakültelerine gönderip, İslami İlimlerle donanmış gençler yetiştirmek olacaktır.

Sonuç olarak Harimi Hazretlerinin aşağıdaki beyti Haciveyizade Hocamı çok güzel anlatıyor:

*“Kamil insan odur ki her yerde koya bir eser,
Eseri olmayanın yerinde yeller eser”
Ne mutlu böyle arkasında eserler bırakanlara,
Ne mutlu böyle hayır dua ile anılanlara,
Ne mutlu ilahi huzura dolu dolu gidenlere,
Ne mutlu böyle arkasında hoş bir sada bırakarak Hakka yürüyenlere.*

1337 H./1919 M. yılında Aziziye Camii için verilen Hatiplik Beratı

KONYA FERMAN VE BERATLARI-3 ⁽¹⁾

Özet: 1337 H./ 1919 M. tarihli Konya (Ahmed Efendi) Aziziye Camii Şerifi hatiplik beratı. Camide hatiplik vazifesinde iken vefat eden Hacı Hüseyin Efendi'nin büyük oğlu bülüğa erinceye kadar boş kalan hatiplik vazifesinin naibi olarak imtihan ile Hacı Veli ⁽²⁾ Zade Mustafa Sabri Efendi'ye verilmesine dair vakıflar bakanlığınca tasdik edilip hatt-ı Hümayunla verilen berat-ı şerif.

Tuğra; Mehmed Vahideddin Han Bin Abdülmecid Han el-Muzafferu Daimen

Nişân-ı şerîf-i âlişan-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihânsitânî-i hâkânî nüffize bi'l-'avni'r-rabbânî ve bi's-savbi's-samadânî hükmi oldur ki

Konya'da kâin eş-Şeyh Ahmed Efendi nam-ı diğer Aziziye Camii Şerifinde yevmî iki akçe vazife ile hitabet cihetinin mutasarrıfı Hacı Hüseyin Efendi'nin vefatıyla mahlûlünden kebir olarak bi'n-nefs eda-yı hizmete kesb-i iktidar edinceye kadar lede'l-imtihan ehliyeti nümayan olan Hacı Veli Zade Mustafa Sabri Efendi zide salahühü bi'n-niyabe eda-yı hizmet etmek üzere müteveffa-yı muma ileyhin sağır oğlu işbu Râfi'i Tevkî'i Refî'iş-Şan-ı Hakanî Sedad zide rüştühü uhdesine tevcihi iş'ar-ı mahallî üzerine Şûra-yı Evkafça kabul ve tasdik kılınmış olmakla Makam-ı Nazaret-i Evkaf-ı Hümayunda bâ telhis lede'l-arz bin üç yüz otuz yedi senesi şehri rebii'l-evvelinin on birinci günü şeref-sünuh ve sudur eden Hatt-ı Hümayun şevket-makrun-ı şahanem mucibince hitabet-i mezkure sağır muma ileyhe Tevcih olunmağın bu berat-ı hümayunumu verdim ve buyurdum ki sağır muma ileyh salifü'z-zikr hitabet cihetine vazife-i mersumesiyle şart-ı mezkur üzre mutasarrıf ola tahriren fi'l-yevmi'l-ışrin min şehri-i cemaziyelahir li sene seb'a ve salasin ve selasemie ve elf (1337)

Evkaf-ı hümayun hazine-i celilesine mahsus

Berat-ı alişan yazılmak için varakadır

Yalnız on kuruştur

(1) Bu Berat Mehmet Ali Uz Ağabey'in talebi ve göndermesi üzerine bugünkü harflere çevrilerek Konya Berat ve Fermanlarının üçüncüsü olarak yayımlanmıştır.

(2) Ailenin büyük dedeleri Kara Veli Efendi'dir. Bu sebeple aile, önceleri Velizadeler olarak anılmaktaydı.